

ÎNCHEIERE

15 august 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Darii împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea recalculării pensiei pentru vechime în muncă,

împotriva deciziei din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a menținut hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central,

constată:

La 06 noiembrie 2017 Vladimir Darii a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la recunoașterea ca fiind neîntemeiată și ilegală decizia nr.D-1704/17 din 11 octombrie 2017, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă, ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercițiu cu 35% începând cu 01 ianuarie 2013, și ținând cont de majorarea salariului procurorului în exercițiu, care deține funcția de procuror în secția Direcției judiciare a Procuraturii Generale, începând cu 01 august 2016, potrivit art. 60 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, efectuarea pe viitor a recalculării mărimii pensiei de fiecare dată când salariile procurorilor în exercițiu vor fi majorate prin lege. (f.d. 2-5,32)

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la 06 septembrie 2017 s-a adresat cu cerere prealabilă către CTAS Bălți, prin care a solicitat restabilirea dreptului lezat prin neefectuarea recalculărilor pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală salariilor procurorilor. La 11 octombrie 2017 CNAS a expediat în adresa sa decizia nr.D-1704/17 din 11 octombrie 2017, prin care i s-a refuzat în admiterea cerințelor, invocând faptul că un careva temei legitim de a recalcula pensia ca procuror din salariul majorat al procurorilor în exercițiu nu este, deoarece începând cu anul 2011 a fost exclus din Legea nr.294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la

Procuratură dreptul de recalculare a pensiei și nu este prevăzut în Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 al Legii privind sistemul public de pensii.

Reclamantul a menționat că decizia CNAS nr.D-1704/17 din 11 octombrie 2017 este ilegală și neîntemeiată. Ori, la data de 02 martie 2009, în temeiul cererii depuse la CTAS Bălți, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă în funcția de procuror al Serviciului de reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Bălți din cadrul Secției judiciar-penale a Direcției judiciare a Procuraturii Generale în temeiul legislației în vigoare la acel moment, adică Legea nr.294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură.

Careva recalculări de majorare a pensiei, în dependență de majorarea generală a salariului procurorilor în funcțiile analogice, de către CNAS nu s-au efectuat, deși salariul procurorilor în exercițiu a fost majorat potrivit Legii nr.37 din 07 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, prin care salariul procurorilor a fost majorat cu 35% de la 01 ianuarie 2013; potrivit art. XXIX din Legea nr.152 din 01 iunie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01 septembrie 2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr.328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr.328 din 23.12.2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la procuratură, ținându-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea.

Vladimir Darii a indicat că conform hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-217/16 din 01 iulie 2016 și ordinului Procurorului General nr.24/28 din 24 septembrie 2016 „Cu privire la aprobarea Regulamentului Procuraturii”, procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți a fost instituită ca Procuratură de circumscripție Bălți cu statut de procuratură teritorială conform competenței teritoriale a Curții de Apel Bălți.

Prin urmare, pensia sa trebuia recalculată reieșind din mărima salariului procurorului în Procuratura de circumscripție Bălți, stabilit la 01 ianuarie 2013 și la 01 septembrie 2016 conform art.60 al Legii nr.3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

Contrar prevederilor legale, în perioada după 01 ianuarie 2013 CNAS, prin intermediul CTAS Bălți, nu a efectuat recalculările de majorare a pensiei stabilite în dependență de majorarea salariului procurorilor de același nivel, limitându-se la aplicarea mecanismului general de indexare anuală a pensiei, respectiv neîntemeiat a încălcat dreptul de proprietate (surse bănești necalulate și neachitate sub formă de pensie) obținut legal la 02 martie 2009, prin diminuarea dreptului de proprietate începând cu 01 iulie 2011, când recalcularea pensiei prin majorarea quantumului nu s-a efectuat.

Reclamantul a mai menționat că prevederile legale adoptate posterior dreptului obținut se vor aplica numai față de persoanele care au solicitat acordarea pensiei după intrarea acestora în vigoare, fără a se aduce atingere drepturilor la pensie stabilite anterior. CNAS și subdiviziunile teritoriale au obligația să se conformeze legislației naționale, internaționale și principiilor dreptului.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Bălți, sediul Central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Vladimir Darii, s-a considerat neîntemeiat răspunsul CNAS nr. D-1704/17 din 11 octombrie 2017, s-a

obligat CNAS să-i recalculeze lui Vladimir Darii pensia pentru vechime în muncă, ținând cont de majorarea generală a salariului procurorului în funcție, cu 35% începând cu 05 aprilie 2013 și ținând cont de majorarea salariului procurorului în funcție, care deține funcția de procuror de secție a Direcției judiciare a Procuraturii Generale, începând cu 01 septembrie 2016, potrivit art. 60 din Legea privind la Procuratură nr.3 din 25 februarie 2016. În rest, pretențiile s-au respins, ca neîntemeiate. (f.d.62, 69-76)

Prin decizia din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți a fost respins apelul declarat de CNAS, s-a menținut hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Bălți, sediul Central. (f.d.100, 101-109)

La 22 iunie 2018 CNAS a declarat recurs împotriva deciziei din 03 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea hotărârilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată. (f.d. 114-118)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat, că instanțele de judecată au interpretat în mod eronat legea și în acest sens au aplicat eronat normele de drept material. Instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor sale nu au analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigiu.

La 20 iulie 2018 Vladimir Darii a depus referință, solicitând ca cererea de recurs declarată de CNAS, să fie respinsă ca fiind inadmisibilă. (f.d. 123-124)

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 03 mai 2018, recursul declarat de CNAS la 22 iunie 2018, este depus în termen.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia, că recursul declarat de către CNAS este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă, că CNAS indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele de judecată au apreciat înscrisurile probatorii și au constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII al Codului de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2 - a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului constată că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 432, alin. (1) al Codului de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) al Codului de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către CNAS, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează, că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanțele de judecată, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă recurenta și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate instanța de recurs ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către CNAS inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) ale Codului de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Nicolae Craiu

Maria Ghervas